

Svensk författningssamling

Lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Utfärdad den 2 juni 2022

SFS 2022:761

Publicerad
den 9 juni 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken²
dels att 64 kap. 17 a–17 d och 19–22 §§ ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 64 kap. 17 a och 17 c §§ ska utgå,
dels att 2 kap. 2 §, 64 kap. 1–3, 18, 33 och 40 §§ och 113 kap. 41 § ska ha
följande lydelse,
dels att det ska införas 13 nya paragrafer, 64 kap. 2 a, 2 b, 3 a–3 c, 26 a–
26 e, 27 a, 27 b och 47 §§, och närmast före 64 kap. 2 a, 2 b, 3 a, 26 a, 26 e,
27 a och 47 §§ nya rubriker av följande lydelse.

2 kap.

2 § Socialförsäkringen administreras av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Fondtorgsnämnden och Skatteverket.

Hos Försäkringskassan ska det finnas ett allmänt ombud för socialförsäkringen. Regeringen utser det allmänna ombudet.

I inledningen av avdelningarna B–G finns bestämmelser om vilken myndighet som handlägger ärenden om förmåner som avses i den avdelningen.

64 kap.

1 §³ I detta kapitel finns allmänna bestämmelser om premiepension i 2–6 §§.

Vidare finns bestämmelser om

- uttag av premiepension i 7–14 §§,
- kapitalförvaltning, m.m. i 15–18 §§,
- överföring av medel och byte av fond i 23–27 b §§,
- ändrad pensionsrätt i 28–31 §§,
- skadestånd i 32–36 §§,
- kostnader för premiepensionsverksamheten i 37–45 §§,
- förbud mot marknadsföring och försäljning via telefon i 46 §, och
- samverkan i 47 §.

¹ Prop. 2021/22:179, bet. 2021/22:SfU24, rskr. 2021/22:330.

² Senaste lydelse av

64 kap. 17 a § 2018:772

64 kap. 17 b § 2018:772

64 kap. 17 c § 2021:1215

64 kap. 17 d § 2018:772

64 kap. 19 § 2018:772

64 kap. 20 § 2013:581

64 kap. 21 § 2013:581

64 kap. 22 § 2018:772

rubriken närmast före 64 kap. 17 a § 2018:772

rubriken närmast före 64 kap. 17 c § 2018:772.

³ Senaste lydelse 2018:772.

2 § Premiepensionssystemet innebär att

- medel som motsvarar fastställd pensionsrätt för premiepension fonderas, och
- pensionernas storlek är beroende av värdeutvecklingen på de fonderade medlen.

*Målet för premiepensionssystemet***2 a §** Premiepensionssystemet ska erbjuda ett pensionssparande av hög kvalitet som ger en trygg pension. Det innebär att

1. avkastningen på pensionsspararnas fonderade medel bör vara tydligt högre än förändringen av inkomstindex enligt 58 kap. 10 § men utan garantier om viss avkastning, och
2. utbetalningarna av premiepensionen bör vara allt mer förutsägbara och stabila, med beaktande av den återstående utbetalningstiden.

*Principen om valfrihet***2 b §** Premiepensionssystemet ska erbjuda valfrihet genom att pensionsspararen ska kunna påverka risknivå och placeringsinriktning för förvaltningen av de medel som fonderas för spararens räkning.

3 §⁴ Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Pensionsmyndigheten ska erbjuda pensionsspararna ett urval av upphandlade fonder på ett fondtorget för premiepension (fondtorget för premiepensionen). Myndighetens verksamhet i fråga om premiepension ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Pensionsmyndigheten ska förvalta premiepensionsmedlen genom att

1. ingå samarbetsavtal med Fondtorgsnämnden,
2. ingå samarbetsavtal med Sjunde AP-fonden, och
3. placera medlen i fonder.

Ytterligare bestämmelser om Pensionsmyndighetens verksamhet m.m. finns i lagen (2017:230) om Pensionsmyndighetens försäkringsverksamhet i premiepensionssystemet.

*Fondtorget för premiepensionen***3 a §** Pensionsspararna ska ha möjlighet att placera de medel som fonderas för deras räkning i fonder på fondtorget för premiepensionen.

Fondtorget för premiepensionen ska erbjuda en stor bredd i urvalet av för premiepensionssystemet lämpliga fonder med olika risknivå och placeringsinriktning som ger valfrihet för en sparare vid placering enligt första stycket. Fonderna ska vara kostnadseffektiva, hållbara, kontrollerbara och av hög kvalitet.

3 b § Fondtorgsnämnden ska löpande tillhandahålla fonder till fondtorget för premiepensionen genom att upphandla fonder enligt lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.**3 c §** Pensionsmyndigheten förvärvar och löser in andelar i fonderna på fondtorget för premiepensionen. Fondtorgsnämnden ansvarar för kontakterna i övrigt med de fondförvaltare som Fondtorgsnämnden har ingått avtal med enligt lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg (fondavtal).

⁴ Senaste lydelse 2018:772. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

18 § När pensionsrätt för premiepension har fastställts för en pensions-sparare, ska Pensionsmyndigheten föra över medel som motsvarar pensions-rätten samt avkastningen på dessa medel till förvaltning i

1. fonder som omfattas av fondavtal, eller
2. fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionsspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 11–14 §§ ska medlen i stället föras över till Pensionsmyndighetens livränte-verksamhet.

Valarkitekturen för premiepensionssystemet

26 a § Med valarkitekturen för premiepensionssystemet avses den presentation av olika val, det stöd och den information som lämnas av Pensionsmyndigheten när en sparare ska ange hur spararens premie-pensionsmedel ska förvaltas.

26 b § Valarkitekturen för premiepensionssystemet ska främja att en pensionssparare gör väl övervägda val om hur spararens premiepensions-medel ska förvaltas.

26 c § Utgångspunkten i valarkitekturen ska vara att pensionsspararens medel förvaltas av Sjunde AP-fonden med fördelning enligt 5 kap. 1 § tredje stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

En pensionssparare som vill bestämma hur spararens premiepensions-medel ska placeras kan välja att medlen enligt 23 § första stycket förs över till förvaltning i fonder som omfattas av fondavtal eller i fonder som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

26 d § Pensionsmyndigheten ska skriftligen informera pensionsspararen inför varje val enligt 26 c § andra stycket om innebörden av valet. Spararen ska skriftligen bekräfta att spararen har tagit del av informationen.

Föreskrifter om valarkitekturen

26 e § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om valarkitekturen.

Överföring av medel när ett fondavtal upphör att gälla

27 a § En pensionssparare som har premiepensionsmedel placerade i en fond som omfattas av ett fondavtal som har löpt ut, sagts upp eller hävts, ska av Pensionsmyndigheten ges möjlighet att inom viss tid bestämma att medlen ska placeras i en eller flera fonder som omfattas av ett fondavtal.

Om en pensionssparare inte inom den tid som anges av Pensionsmyndig-heten bestämmer hur medlen ska placeras, ska medlen placeras i en fond som i väsentliga avseenden är likvärdig med den tidigare valda fonden. Placeringen av medlen ska göras med tillämpning av den fördelningsordning som har fastställts enligt 2 kap. 23 § lagen (2022:760) om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg.

27 b § Om det inte finns någon likvärdig fond enligt 27 a §, ska medlen placeras i förvaltning av Sjunde AP-fonden enligt 5 kap. 1 § tredje stycket lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om det finns särskilda skäl, får Pensionsmyndigheten placera medlen enligt första stycket utan att först ge pensionsspararen möjlighet att bestämma hur medlen ska placeras.

33 § Talan om skadestånd som avses i 32 § får föras av Pensionsmyndigheten.

Om Fondtorgsnämnden avser att föra talan mot en fondförvaltare i fråga om ett fondavtal som Fondtorgsnämnden har ingått, får Pensionsmyndigheten uppdra åt den myndigheten att samtidigt föra talan om skadestånd enligt 32 § mot samma förvaltare.

En pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar som avses i 32 § har förvärvats har också rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten.

Detta gäller dock endast om Pensionsmyndigheten har förklarat att den

- inte avser att föra talan om skadestånd, och
- inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldighet.

40 §⁵ Pensionsmyndigheten ska ta ut avgifter från fondförvaltare för att täcka myndighetens kostnader för information om fonder.

Bestämmelserna i 37 § andra stycket gäller även för sådana avgifter.

Samverkan

47 § Pensionsmyndigheten och Fondtorgsnämnden ska samverka i frågor som rör premiepensionssystemet.

Myndigheterna ska lämna varandra de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet avseende premiepensionssystemet.

113 kap.

41 §⁶ I fråga om rättelse, ändring och överklagande av Pensionsmyndighetens beslut enligt 64 kap. 40 § om att ta ut avgift från fondförvaltare gäller bestämmelserna i 36–49 §§ förvaltningslagen (2017:900).

1. Denna lag träder i kraft den 20 juni 2022.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för fondavtal som har ingåtts före ikraftträdandet. När ett sådant fondavtal sägs upp ska dock premiepensionsmedlen i en fond som omfattas av det avtalet omplaceras med tillämpning av 64 kap. 27 a och 27 b §§.

3. Vid tillämpningen av äldre bestämmelser om granskning i 64 kap. 3 § tredje stycket och om uttag av avgifter för att täcka kostnader för sådan granskning i 64 kap. 40 § första stycket andra strecksatsen ska det som föreskrivs om Pensionsmyndigheten i stället gälla Fondtorgsnämnden. Detta gäller dock inte sådana granskningar enligt 64 kap. 3 § tredje stycket som har inletts före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

ARDALAN SHEKARABI

Torbjörn Almerheim
(Socialdepartementet)

⁵ Senaste lydelse 2018:772.

⁶ Senaste lydelse 2018:772.